

Оцінка результативності проекту «Доступ до публічної інформації в малих містах України»

У документі представлено результати зовнішньої оцінки результативності проекту «Доступ до публічної інформації в малих містах України», що фінансувався Європейським Союзом

2014 рік

ВСТУП

Протягом 2013-2014 років за фінансової підтримки ЄС впроваджувався проект «Доступ до публічної інформації в малих містах України». Проект спільно реалізували виконавчий комітет Української міської ради та Асоціація малих міст України.

Загальна мета проекту – сприяти забезпеченню прав мешканців малих міст щодо доступу до публічної інформації.

Учасники проекту:

- Білогірськ (АР Крим)
- Боярка (Київська область)
- Буринь (Сумська область)
- Буча (Київська область)
- Гола Пристань (Херсонська область)
- Долина (Івано-Франківська область)
- Зеленодольськ (Дніпропетровська область)
- Кіровське (Донецька область)
- Мерефа (Харківська область)
- Миргород (Полтавська область)
- Новоукраїнка (Кіровоградська область)
- Новояворівськ (Львівська область)
- Обухів (Київська область)
- Олевськ (Житомирська область)
- Пирятин (Полтавська область)
- Путивль (Сумська область)
- Сокиряни (Чернівецька область)
- Червонозаводське (Полтавська область)
- Чугуїв (Харківська область)
- Яготин (Київська область)

Проект складався з кількох компонентів.

Перший – удосконалення на сайтах міст-учасників порядку та форм доступу до публічної інформації.

Другий напрямок – навчання та консультації. У містах проводилися тренінги з надання представникам місцевого самоврядування, громадських організацій, ЗМІ знань та навичок щодо створення умов для забезпечення доступу до публічної інформації в рамках нового законодавства, процедур та форм її надання та отримання. Також протягом усього періоду реалізації проекту містам-учасникам надавались консультації щодо допрацювання ними регламенту доступу до публічної інформації (розробка документації, удосконалення сайту, пошук нових шляхів поширення публічної інформації, створення дорадчих органів тощо).

Третій напрямок – встановлення у містах-учасниках інформаційних кіосків, які є точками доступу до мережі Інтернет та зокрема до публічної інформації.

Четвертий напрямок – створення дорадчих органів з питань доступу до публічної інформації.

П'ятий напрямок – удосконалення регламенту доступу до публічної інформації.

У цьому звіті представлено узагальнені результати проведеної оцінки результативності даного проекту, а саме усіх вище вказаних компонентів в рамках проекту та діяльності офісу.

Окрім того, нас цікавило і те, наскільки покращилися знання доступ до публічної інформації та про право на її отримання самих мешканців, які не є працівниками виконавчого комітету і які не брали участь у цьому проекті, а є його цільовою групою.

Саме тому було розроблено два види анкет, які містили різні питання і мали на меті отримати різну інформацію: перша – для пересічних мешканців міст – отримувачів публічної інформації, друга – для осіб, які безпосередньо брали участь у проекті і цю інформацію створюють (члени робочої групи, відповідальні за виконання проекту у місті, міські голови, працівники виконавчого комітету тощо).

Мета та завдання оцінки

Мета оцінки – оцінити результативність реалізації проекту та його вплив на кінцеві цільові групи.

Завдання оцінки

- Проаналізувати, наскільки проект досяг запланованих результатів;
- Наскільки отримані результати призвели до зміни ситуації в цільових групах;
- Наскільки ефективною була тренінгово-консультаційна програма;
- Наскільки ефективною була діяльність офісу проекту;
- Проаналізувати, наскільки мешканці знають про свої права на доступ до публічної інформації і чи допоміг проект поглибити свої знання;
- Проаналізувати, наскільки інструменти забезпечення доступу до публічної інформації, які отримали учасники в ході проекту, є дієвими.

Оцінка проводилася за допомогою анкетування та проведення у кожному з міст-учасників (крім міста Кіровське (Донецька область) та Білогірська (АР Крим)).

Анкета №1 - для мешканців складалася з 10 питань.

Анкета №2 - для осіб, які безпосередньо брали участь у проекті, містила 6 блоків, у кожному з яких було декілька питань щодо того чи іншого напрямку проекту.

Респонденти мали вибрати відповідь з 3-4 запропонованих. Переважно пропонувалося відповісти «так», «ні», «важко сказати». Відповіді на деякі запитання пропонувалося деталізувати за допомогою уточнень чи пояснень.

Перебіг та результати оцінки

Оцінювачами було розроблено та розповсюджено анкету у містах-учасниках проекту. Анкету для мешканців заповнили 68 осіб, для осіб, які безпосередньо брали участь у проекті – 73 особи. Всього в анкетуванні взяв участь 141 респондент з 18 міст.

Стать респондентів:

Чоловіки	Жінки
49	92

Вік респондентів:

18-29 років	30-44 роки	45-59 років	60 років і старше
29	63	44	5

Освіта респондентів:

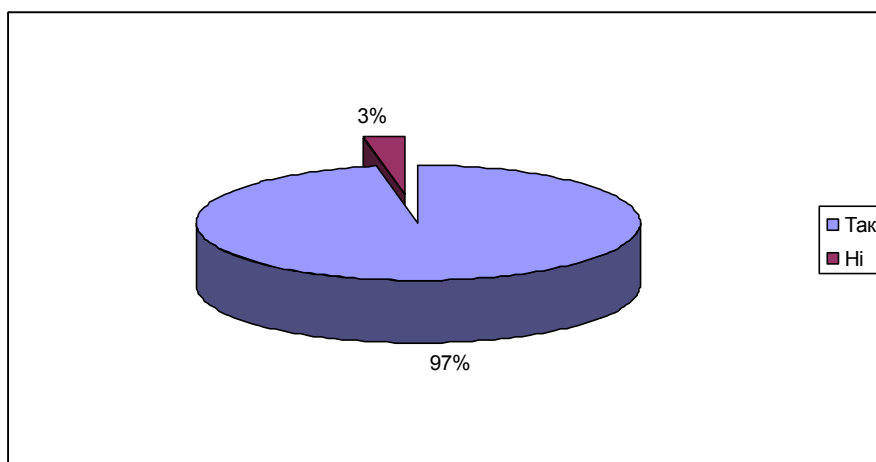
Неповна середня	Повна середня	Середня спеціальна	Неповна вища	Вища	Інше
-	2	13	10	115	1

Соціальний стан респондентів:

Керівник	Інженерно-технічний працівник	Фахівець гуманітарної та соціальної сфери	Підприємець	Безробітний	Пенсіонер	Інше
32	13	26	14	4	10	42 (переважно представники ОМС)

*Питання для оцінки***Анкета №1 для мешканців (заповнили 68 респондентів)****1. Чи відомо Вам про те, яким чином можна отримати публічну інформацію у Вашому місті?**

На це запитання переважна більшість респондентів відповіла ствердно (66 «так» і тільки 2 «ні»), відповідно 97 % та 3 %.

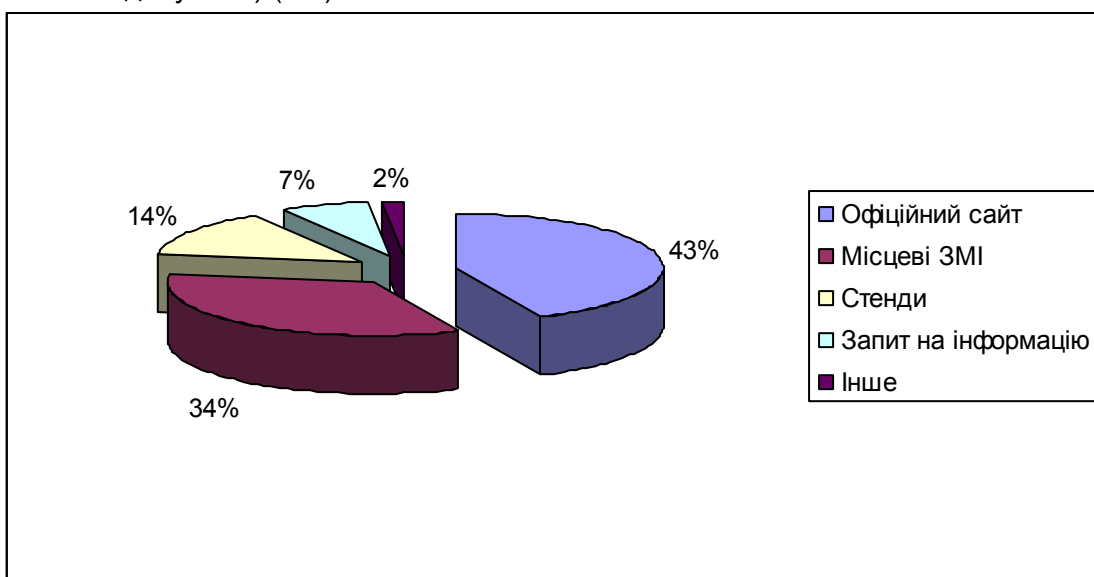

2. З яких джерел Ви отримуєте публічну інформацію?

Щодо запитання, з яких джерел мешканці малих міст отримують публічну інформацію, респонденти мали можливість вибрати декілька відповідей.

Результати наступні:

- 56 респондентів знаходять публічну інформацію на офіційному сайті (43%)
- 44 – в місцевих ЗМІ (34%)
- 18 – на стендах та інформаційних дошках (14%)
- 9 – через запити на інформацію (7%)
- 2 - інше (особисто від представників виконавчого комітету, міського голови і депутатів) (2%)

3. Яку публічну інформацію Ви шукали (напишіть)?

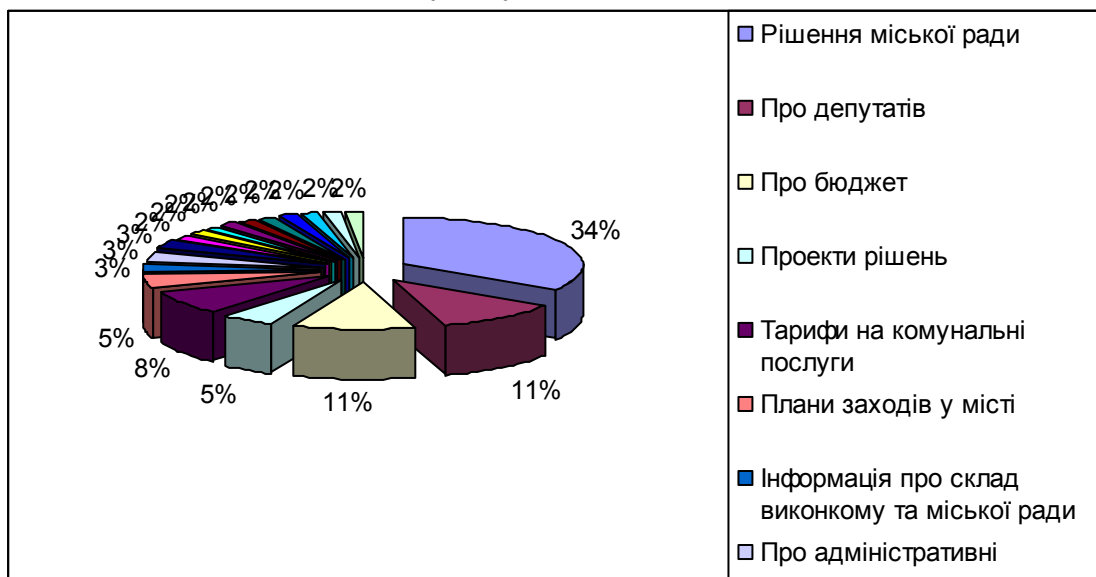
Дослідження показало, що переважна більшість мешканців малих міст найчастіше шукає:

- Рішення міської ради (21 респондентів або 34%)
- Інформацію про депутатів: графік прийому, контакти, тощо (7 респондентів або 11%)
- Відомості про бюджет (7 респондентів або 11%)
- Проекти рішень міської ради (3 респонденти або 5%)
- Тарифи на комунальні послуги (5 респондентів або 8%)
- Плани заходів та свят у місті (3 респонденти або 5%)
- Інформацію про склад виконавчого комітету та міської ради (2 респонденти або 5%)
- Інформацію про адміністративні послуги (2 респонденти або 5%)

- Інформацію про порядок надання матеріальної допомоги (2 респонденти або 5%)

Рідше шукають інформацію про (по 1 респонденту або менше 3%):

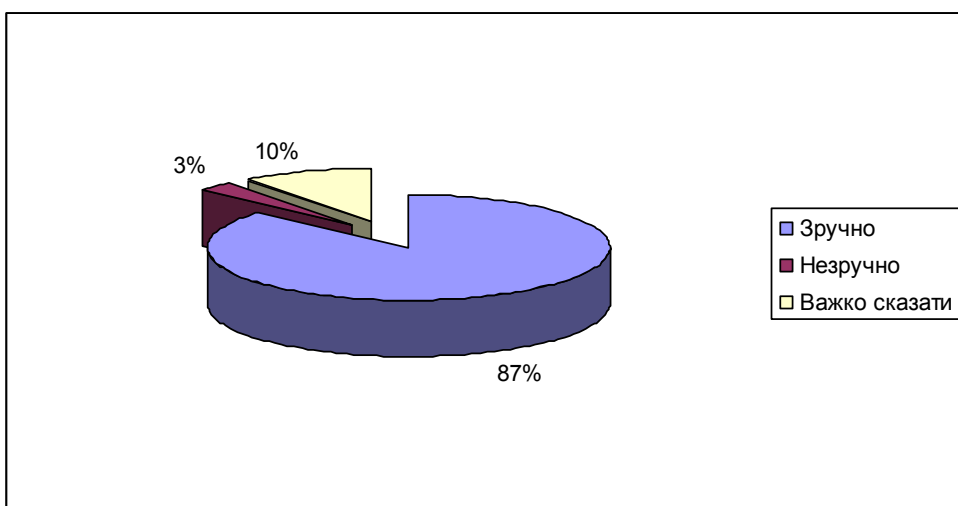
- Держзакупівлі
- Чергу до ДНЗ
- Пільги
- Вакансії
- Правила благоустрою
- Інвестиційні пропозиції
- Пасажирські перевезення
- Наявність земельних ділянок
- Статут міста
- Положення про громадську раду

4. Чи зручно, на Ваш погляд, на міському сайті розміщена публічна інформація? Чи легко Ви можете знайти те, що Вас цікавить?

Респондентам було запропоновано чотири варіанти відповіді: «Інформація розміщена зручно, швидко знаходжу те, що потрібно», «Інформацію знайти важко через нелогічність її розміщення», «Не користуюсь міським сайтом для пошуку інформації», «Важко сказати».

На це запитання більшість (а саме 58 респондентів (87%) відповіли, що інформація розміщена зручно на їх міських сайтах. 2 респонденти (3%) вважають, що інформація розміщена не зручно, 7 респондентів (10%) відповіли «важко сказати».

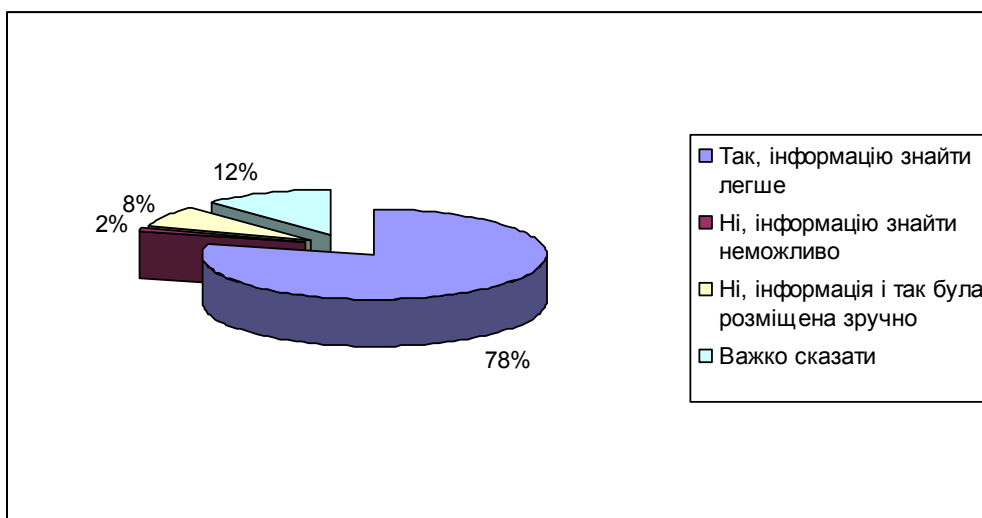

5. Чи змінився принцип розміщення публічної інформації протягом 2013-2014 років (період реалізації проекту)?

Тут пропонувалося чотири варіанти відповідей: «Так, змінився, інформацію зараз знайти легше», «Ні, не змінився, інформацію і так була розміщена зручно та логічно», «Ні, не змінився, неможливо швидко знайти необхідну інформацію», «важко сказати».

52 респонденти (78%) відмітили, що за період реалізації проекту принцип розміщення інформації на їх міських сайтах змінився, і її зараз шукати значно легше.

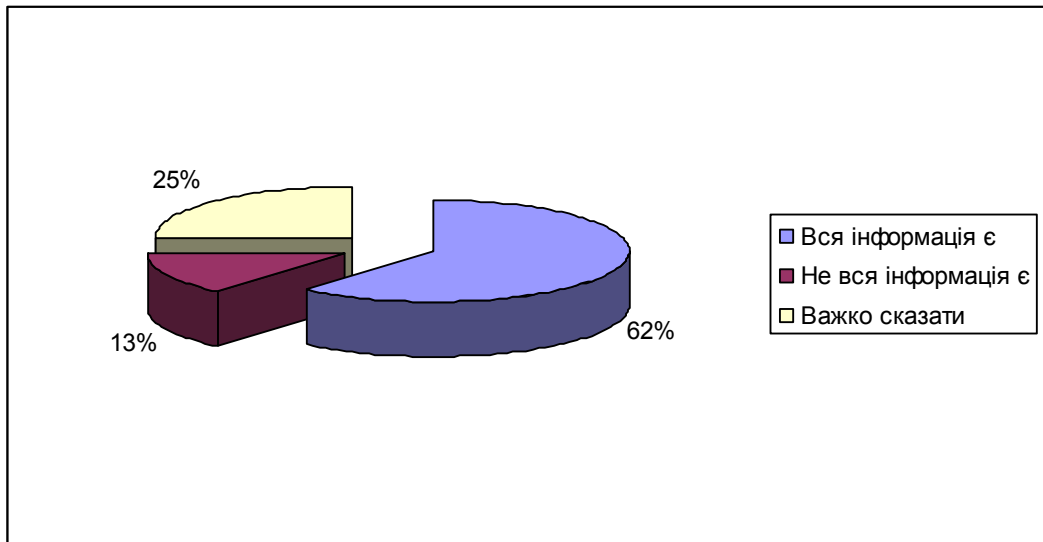
5 респондентів (8 %) вважають, що інформація і так була розміщена зручно. Тільки 1 респондент (2%) вважає, що інформацію знайти неможливо, 8 респондентів (12%) відповіли «важко сказати».

6. Як Ви вважаєте, чи в повній мірі публічна інформація присутня на міському сайті?

Пропонувалося три варіанти відповідей: «Так, вся публічна інформація на сайті є», «Ні, не вся публічна інформація є на сайті», «Важко сказати».

41 респондент (62%) вважає, що вся інформація на сайтах їхніх міст є, 9 респондентів (13%) вважають, що інформації недостатньо. 17 (25%) відповіли «важко сказати».

7. Якої саме інформації, на Ваш погляд, не вистачає на міському сайті?

Тут потрібно було написати, якої саме інформації, на думку респондента, немає на міському сайті (для тих, хто на попереднє запитання відповів, що інформація на сайті є не вся).

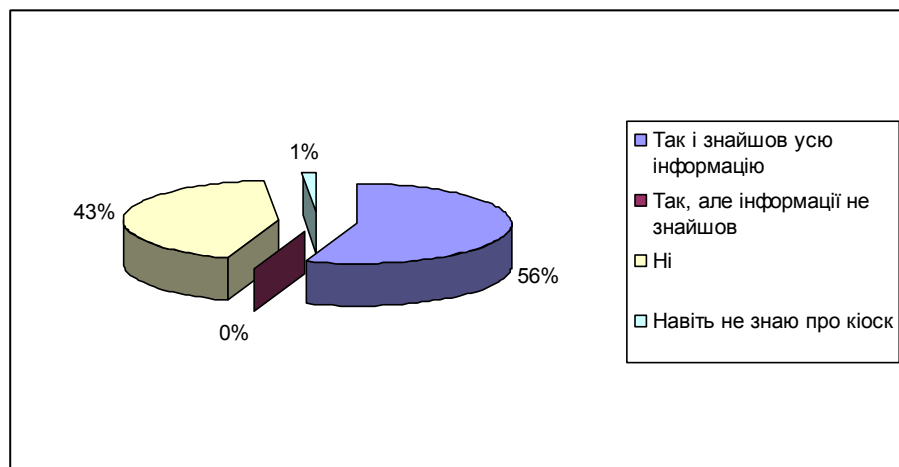
Респондентам не вистачає на сайтах міст:

- планів забудови міста (3 респонденти)
- інформації про події (свята) в місті (2 респонденти)
- інформації про люстрацію
- додатків до рішень ради
- інформації про ритуальні послуги
- переліку комунальних підприємств
- статистичних відомостей.

8. Чи користувалися Ви для пошуку публічної інформації інформаційним кіоском, який був встановлений у Вашому місті під час реалізації проекту?

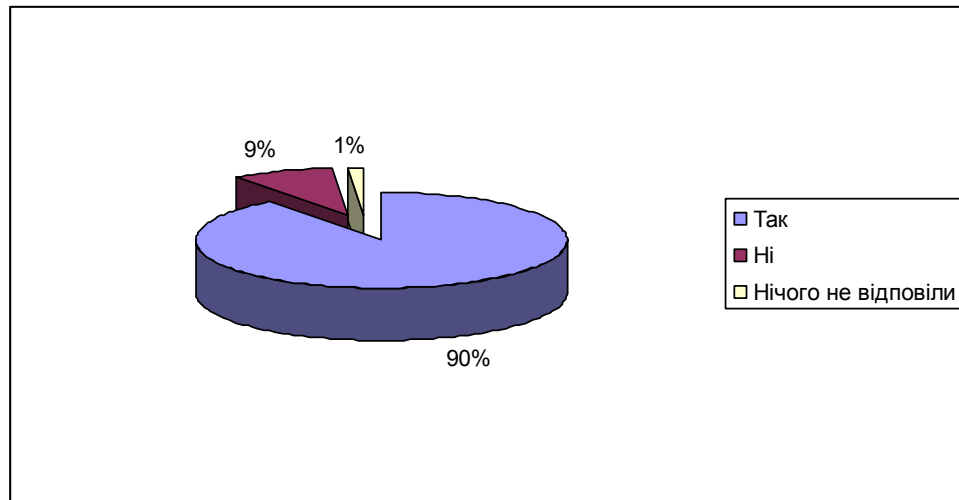
Респондентам було запропоновано чотири варіанти відповіді: «Так, користувався, і знайшов інформацію, яка мене цікавила», «Користувався, але інформації не знайшов», «Не користувався», «Навіть не знаю про існування інформаційного кіоску у моєму місті».

Серед респондентів більшість, а саме 37 осіб (56%) від кількості опитуваних, користувалися інфокіосками і знайшли те, що їх цікавило. Таких, що користувалися, але інформації не знайшли, серед респондентів не трапилося. Не користувалося інфокіосками 29 респондентів (43%) з опитаних. 1 респондент відповів, що не чув про інфокіоск (1%).

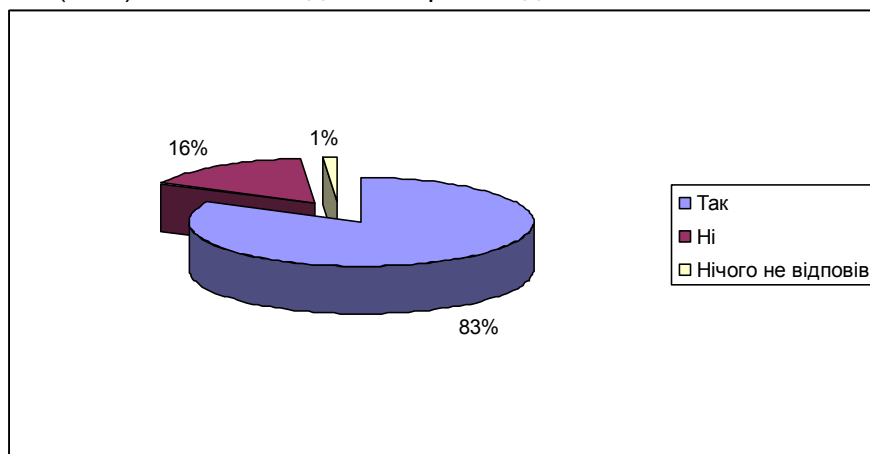
9. Чи відомо Вам про реалізацію у Вашому місті проекту «Доступ до публічної інформації в малих містах України»?

Пропонувалося відповісти «так» або «ні». «Так» відповів 61 респондент (90%). «Ні» - 6 (9%). Нічого не відповів 1 респондент (1%).

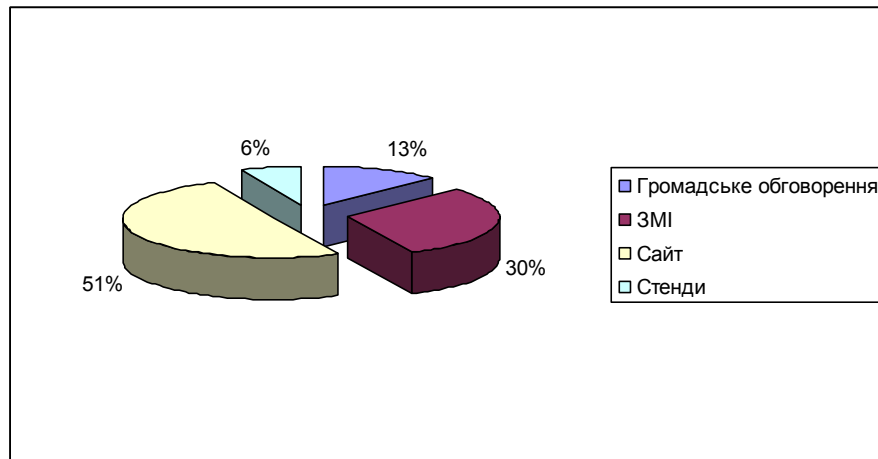
10. Чи допоміг особисто Вам проект отримати (розширити) знання про шляхи і процедуру отримання публічної інформації? Яким чином?

Пропонувалося відповісти «так» або «ні». «Так» відповіло 56 респондентів (83%). «Ні» - 11 (16%). Нічого не відповів 1 респондент.

Якщо допоміг, то вибрати один або декілька з наступних запропонованих варіантів:

- отримав (-ла) нову інформацію під час громадського обговорення, організованого виконавчим комітетом міської ради (круглий стіл, зустріч у трудовому колективі тощо) - 10 респондентів (13%)
- через місцеві засоби масової інформації (газета, телебачення) – 24 респонденти (30%)
- через офіційний сайт міста – 40 респондентів (51%)
- така інформація розміщена на інформаційних дошках (стендах) – 5 респондентів (6%)
- з інших джерел (вказіть, з яких саме).

Висновки:

Оцінюючи результати дослідження, можна зробити декілька висновків:

1. Більшість пересічних мешканців малих міст знають про своє право на публічну інформацію, та про те, яким чином це право реалізувати. З 68 опитаних 66 відповіли, що знають, де можна знайти публічну інформацію.

2. Варто сказати, що небагато мешканців можуть розрізнити публічну інформацію і просто інформацію. На запитання, чого саме не вистачає на сайті, змогла відповісти лише невелика кількість респондентів. Дехто, наприклад, вважає, що на сайті потрібно розміщувати в якості публічної інформації більше фото та інформацію про свята в місті. Хтось відповідав, що не може сказати, чого не вистачає, хоча і впевнений, що інформація на сайті не вся.

3. Більшість респондентів отримують публічну інформацію через міські сайти. Це залишається найзручнішим і найдешевшим способом інформувати громаду. Найменш активно користуються сайтом люди пенсійного віку. Дослідження показало, що вони охочіше шукають потрібну їм інформацію на стендах та інформаційних дошках, у місцевих ЗМІ. Також люди цієї вікової категорії шукають інформацію безпосередньо у посадових осіб (ходять за кожною дрібницею до міського голови чи його заступників), або ж пишуть запити. Наприклад, один із респондентів (чоловік пенсійного віку, освіта вища) у анкеті написав, що він за рік подав 150 запитів до виконавчого комітету міської ради.

4. Однією з особливостей малих міст є те, що мешканці (переважно літнього віку) спрощують пошук необхідної інформації і за звичкою звертаються безпосередньо до міського голови, заступників, депутатів. У малих містах люди знають одне одного і така форма отримання інформації (безпосередньо від посадової особи) є звичною саме для малих міст, селищ та сіл.

5. Найбільш затребуваною для мешканців малих міст інформацією є рішення міської ради, інформація про бюджет міста, про тарифи на комунальні послуги, про місцевих депутатів (їх контакти та графік прийому).

6. Створення в межах проекту шаблону, який використали міста-учасники, оптимізувавши на своїх ресурсах розміщення публічної інформації, допомогло мешканцям швидше знаходити необхідну інформацію. Більшість респондентів відмітили, що принцип розміщення публічної інформації на сайтах змінився в кращий бік.

7. Більшість респондентів користувалися інформаційними кіосками, встановленими в межах проекту. І всі вони знайшли те, що шукали.

8. Нас також цікавило, чи знають пересічні мешканці про те, що їх місто є учасником проекту, тому що це показує, як виконавці проекту у містах інформували мешканців. Результати дослідження показали, що усі міста проводили активні інформаційні кампанії та інформували мешканців про хід проекту.

9. Більшість респондентів розширили свої знання про процедури отримання публічної інформації. Частина з них взяла участь у громадських обговореннях, організованих виконавчими комітетами міських рад міст-учасників, інші отримали нову

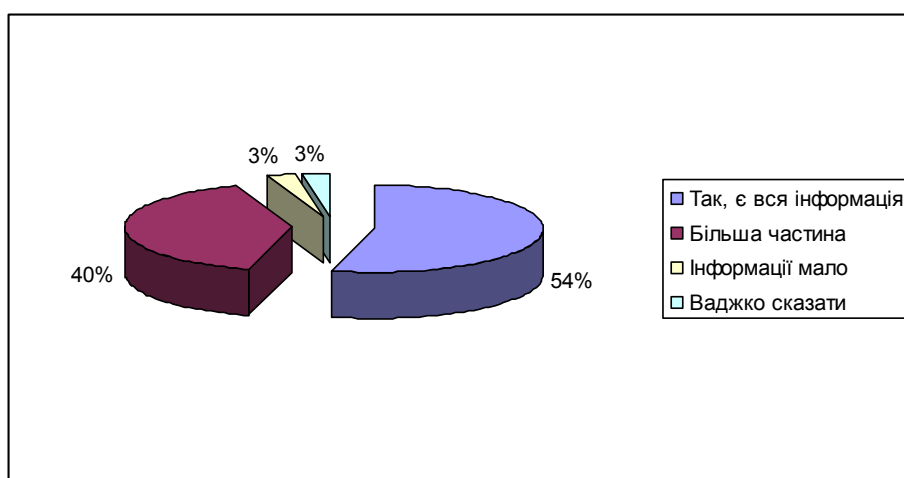
інформацію через публікації про доступ до публічної інформації у місцевих ЗМІ. Але все ж найбільше допомагають отримувати інформацію міські сайти.

Анкета для осіб, які безпосередньо брали участь у проекті (відповіли 73 респонденти)

I. Робота з офіційним міським сайтом:

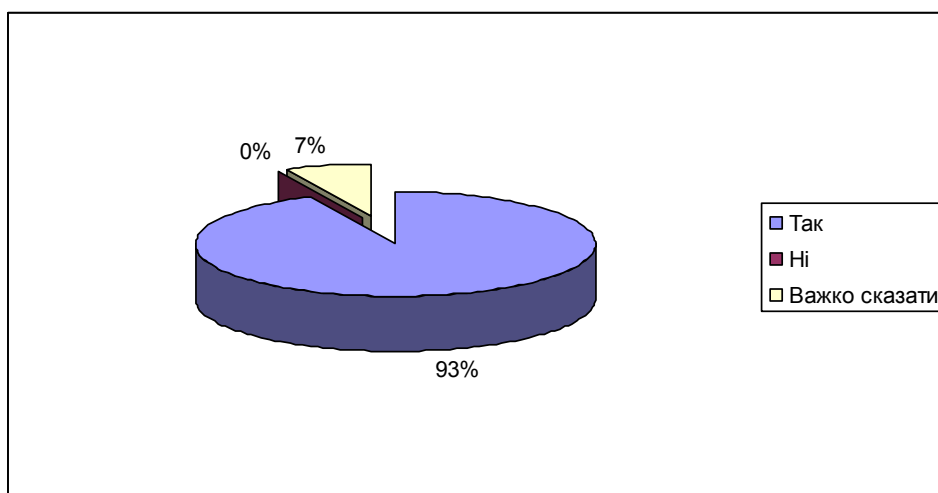
а). Чи присутня на даний момент на офіційному сайті публічна інформація у тому обсязі, в якому вимагає законодавство?

На це запитання 39 респондентів (54%) відповіли, що на їх думку, вся необхідна інформація на сайті є. Більш критичною виявилась інша частина опитаних: 29 респондентів (40%) написали, що лише більша частина публічної інформації є на сайті. «інформації мало» відповіли 2 респондента, «важко сказати» - теж 2 (по 3%).

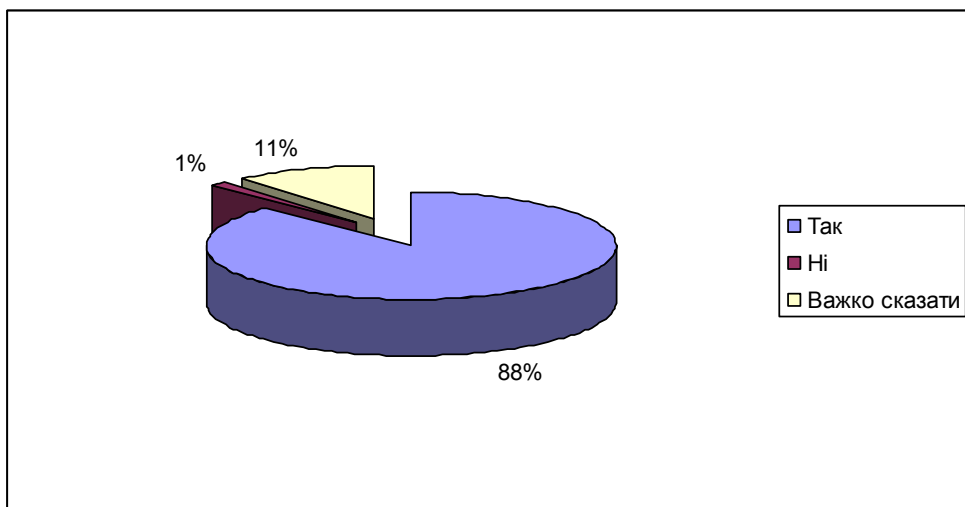
б). Чи допомогли поради тренерів-консультантів та експертів проекту збільшити кількість і підвищити якість публічної інформації на офіційному сайті?

68 респондентів (93%) впевнені, що поради консультантів допомогли змінити сайт в кращий бік. «Важко сказати» відповіли 5 респондентів (7%). Серед опитуваних не виявилось нікого, хто б вважав, що консультанти не допомогли в удосконаленні сайту щодо розміщення на ньому публічної інформації

в). Чи зручним, на Ваш погляд, є шаблон для розміщення публічної інформації, який був розроблений експертами проекту та запропонований містам-учасникам?

63 опитаних (88%) вважають шаблон зручним, 1 респондент (1%) вважає його незручним, 8 респондентів (11%) відповіли «важко сказати».

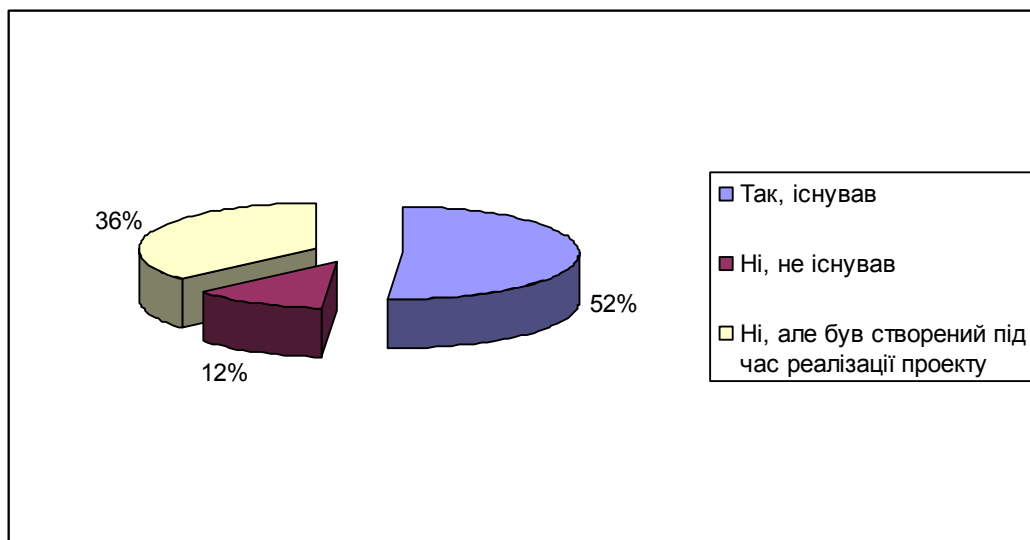

II. Створення дорадчого органу з питань доступу до публічної інформації (дорадча група, громадська рада тощо):

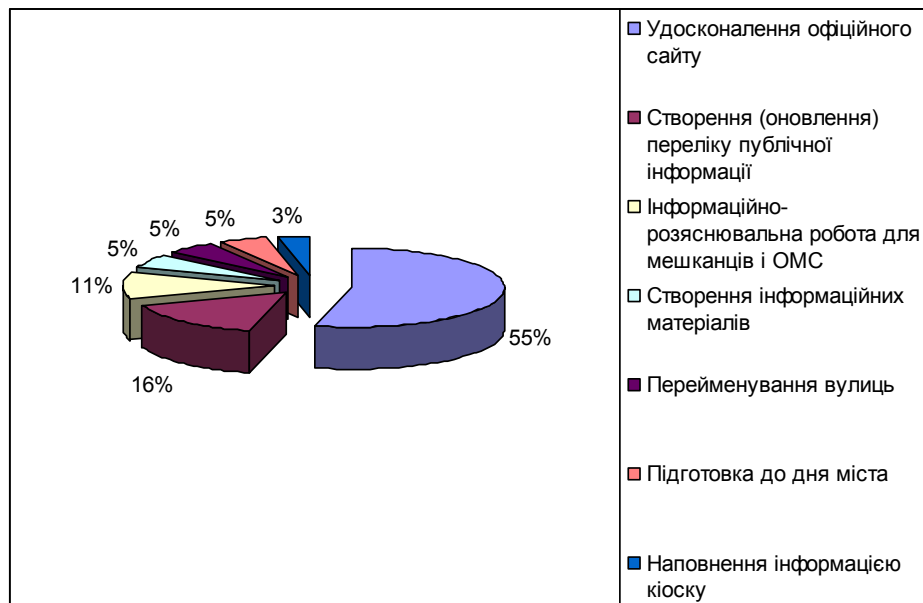
а). Чи існував у Вашому місті дорадчий орган при міському голові з питань доступу до публічної інформації до початку реалізації проекту?

38 респондентів (52%) вказали, що такий дорадчий орган існував і раніше. 9 респондентів (12%) написали, що не існував і такого органі немає і зараз. 27 респондентів (36%) відповіли, що такий орган був створений під час реалізації проекту.

Насправді, кожне місто створило на початку реалізації проекту дорадчу групу з питань доступу до публічної інформації, у деяких міст до цього існували громадські ради, які в тому числі займалися і питаннями доступу до публічної інформації. Під час реалізації проекту було створено громадську раду у м. Новоукраїнці (Кіровоградська область).

б). Які питання було вже вирішено за участі такого дорадчого органу (написати).

Респонденти відповіли, що переважно за допомогою дорадчого органу з питань доступу до публічної інформації вирішуються наступні питання:

- організація на офіційному сайті доступу до публічної інформації, у удосконалення міського сайту (50 респондентів);
- оновлення (створення) переліку публічної інформації (15 респондентів)
- проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з питань доступу до публічної інформації серед мешканців та представників ОМС (10 респондентів);
- питання щодо перейменування вулиць (5 респондентів);
- створення інформаційних матеріалів (5 респондентів);
- наповнення інформацією інформаційного кіоску (3 респонденти);
- підготовка до дня міста (5 респондентів).

III. Тренінгово-консультаційна програма:

а). Чи брали Ви участь у тренінгу з доступу до публічної інформації?

68 респондентів з 73 опитаних брали участь у тренінгу з забезпечення доступу до публічної інформації, а отже змогли оцінити роботу тренерів-консультантів за наступними напрямками.

б). Оцініть роботу тренера-консультанта щодо підбору та подачі інформації за п'ятибальною шкалою:

53 респонденти оцінили роботу тренера за підбором і подачею інформації на 5 балів. 15 респондентів – на 4 бали.

в). Оцініть організаційно-технічне забезпечення тренінгу (матеріали, кава-паузи тощо):

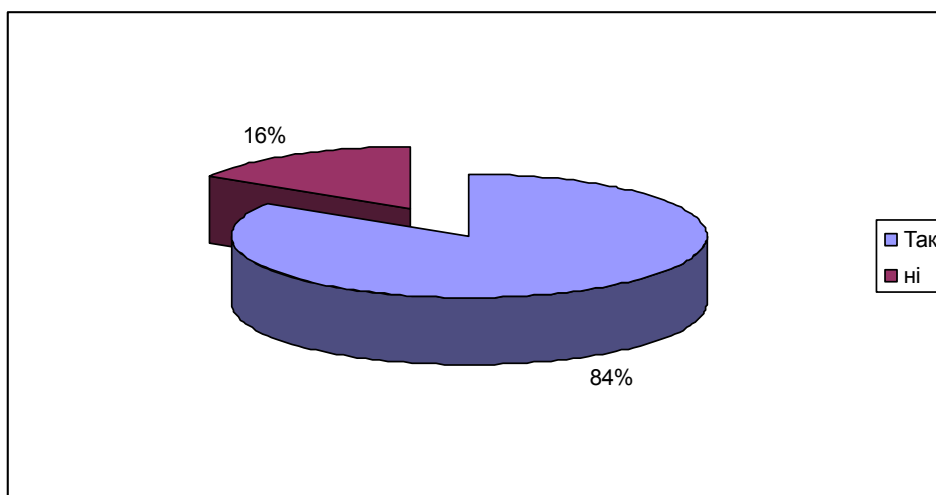
59 респондентів оцінили організаційно-технічне забезпечення на 5 балів. На 4 бали цей напрямок оцінили 9 респондентів.

г). Оцініть консультаційну підтримку тренера-консультанта під час удосконалення регламенту доступу до публічної інформації (консультації щодо наповнення сайту, створення нової документації, створення дорадчого органу тощо):

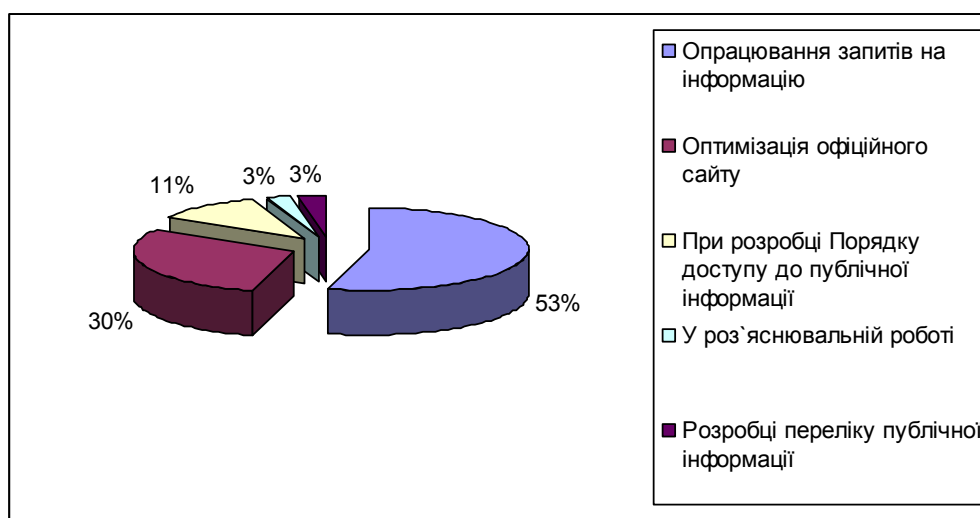
53 респонденти оцінили консультаційну підтримку на 5 балів, 15 респондентів – на 4.

д). Чи довелося Вам вже скористатися навичками та знаннями, отриманими під час тренінгу? Як саме?

57 респондентів (84%), які брали участь у тренінгу, змогли скористатися отриманими знаннями. 11 респондентам (16%) це поки що не вдалося.

Респондентам були корисні знання, отримані під час тренінгу:

20 респондентів (53%) використали знання під час обробки запитів на інформацію; 11 респондентів (30%) мають відношення до офіційного сайту і використали знання для оптимізації інтернет-ресурсу;

3 респонденти (11%) займалися розробкою оновленого порядку доступу до публічної інформації.

Інші використали знання під час обміну досвідом з іншими містами, у роз'яснювальній роботі, при розробці переліку публічної інформації тощо.

е). Чи відчуваєте Ви потребу у подальшому отриманні нових знань та навичок шляхом участі у тренінгах, семінарах, круглих столах і т.д.?

На це запитання майже всі опитувані (71 респондент) відповіли ствердно. Тільки 2 респондента не відчують потреби у подальшому навчанні.

IV. Встановлення інформаційних кіосків:

а) Де у Вашому місті було встановлено інформаційний кіоск? Чому було обрано саме це місце (напишіть)?

Всі інформаційні кіоски були встановлені у приміщеннях виконавчих комітетів. Причини, чому було вибрано саме це місце, були наступні:

- велика кількість людей;
- люди приходять за послугами саме до міської ради, тому інформаційний кіоск допомагає отримувати ці послуги;
- зручність для мешканців;
- є можливість надавати консультації з користування;
- є можливість підключитися до електромережі і не платити за неї окремо.

б). Яка інформація розміщена у кіоску (напишіть)?

Інформаційні кіоски в усіх містах дають змогу відвідати офіційний сайт міста. Міста також розмістили публічну інформацію, реєстри публічної інформації, перелік послуг та інформаційні картки (у кого є розроблені), довідкову інформацію.

в) На Ваш погляд, чи користується популярністю кіоск у мешканців міста?

На думку 68 респондентів, інформаційні кіоски користуються популярністю. Лише 5 респондентів вважають, що кіоски не популярні.

Г). Скільки осіб за добу користуються кіоском?

Тут інформація різниться в залежності від кількості жителів у місті: від 5-15 в менших містах і 20-30 в більших містах.

V. Удосконалення регламенту доступу до публічної інформації (документації):

а). Чи було розроблено нові документи (за консультаційної підтримки тренера-консультанта), які вимагає законодавство про доступ до публічної інформації, під час реалізації проекту? Якщо документи були розроблені, то які саме (напишіть):

Респонденти відповіли, що під час реалізації проекту було розроблено (удосконалено) такі документи:

- місто Мерефа (Харківська область) удосконалило Порядок доступу до публічної інформації;
- місто Кіровське (Донецька область) розробило Статут громади;
- міста Сокиряни (Чернівецька) та Долина (Івано-Франківська) розробили реєстри публічної інформації;
- місто Новоукраїнка (Кіровоградська область) розробило Положення про громадську раду;
- міста Олевськ (Житомирська) та Новояворівськ (Львівська) розробили технологічні картки;
- місто Путивль (Сумська) розробило і запустило в роботу новий сайт;
- міста Олевськ (Житомирська) та Пирятин (Полтавська) рішенням виконавчого комітету встановили порядок відшкодування витрат на друк та копіювання документів, які надаються на запит на публічну інформацію.

VI. Оцінка діяльності офісу проекту («добре», «посередньо», «погано», «важко сказати»):

а). Як Ви можете оцінити загальне керівництво проектом (взаємодія з донорами, учасниками, партнерами проекту, органами державної влади, здійснення контролю за реалізацією проекту)?

Керівництво проектом більшість респондентів оцінила на «добре» (70 респондентів) та «посередньо» (2 респонденти), 1 респондент утримався від відповіді.

б). Як Ви можете оцінити координування проекту (реалізація проекту, взаємодія з учасниками, організаційна підтримка заходів, розповсюдження інформації про заходи, внутрішній контроль і оцінювання досягнень проекту)?

Координування проекту було оцінено як «добре» 67 респондентами, «посередньо» - 4, утрималося від відповіді 2 респонденти.

в). Як Ви можете оцінити інформаційний супровід реалізації проекту (підтримка порталу малих міст, підготовка матеріалів для бюлетенів та інших інформаційних матеріалів)?

Інформаційний супровід 70 респондентів оцінили як «добре», 2 - «посередньо».

г). Як Ви можете оцінити фінансовий супровід реалізації проекту (керівництво бюджетним процесом)?

Фінансовий супровід 58 респондентів оцінили «добре», 10 «посередньо», 4 утрималися від відповіді.

Результати:

1. На думку респондентів публічна інформація (вся або її більша частина) є на міських сайтах. Лише 3% респондентів вважають, що інформації на сайті мало.

2. На думку респондентів, оприлюднення публічної інформації на сайтах міст значно покращилося під час реалізації проекту за допомогою рекомендацій тренерів-консультантів. Цьому значно сприяло використання шаблону для розміщення публічної інформації, розробленого експертами в межах проекту. Це відмітили не тільки респонденти, які мають безпосереднє відношення до реалізації проекту, а й мешканці міст, які є отримувачами публічної інформації.

3. Під час реалізації проекту у містах створювалися дорадчі групи з питань доступу до публічної інформації. Протягом проекту представники цих груп брали участь у його реалізації. Після завершення проекту дорадчі групи продовжуватимуть працювати як дорадчі комітети при міському голові з питань доступу до публічної інформації і сприяння розвитку місцевої демократії.

4. Щодо того спектру питань, які вирішувалися за допомогою такого дорадчого органу, то з відповідей респондентів можна зробити наступні висновки. Дорадчі органи беруть участь в удосконаленні деяких процедур доступу до публічної інформації (удосконалення сайту, створення переліку публічної інформації, порядку оприлюднення публічної інформації тощо). Деякі дорадчі групи беруть участь у підготовці до днів міста чи у перейменуванні вулиць. Але до процесу розробки важливих документів (Положення про громадську раду, Статут громади, Положення про громадські слухання тощо) поки що залучаються менше.

5. Участь у тренінгу з питань забезпечення доступу до публічної інформації брали участь більша частина опитаних (68 респондентів). Усі респонденти оцінили роботу тренерів-консультантів на 5 та 4 балів (за п'ятибальною шкалою). Більшість респондентів змогли скористатися знаннями, отриманими під час тренінгу. І абсолютна більшість відповіла, що мають потребу і надалі удосконалювати свої навички та отримувати знання.

6. Усі міста, які отримали інформаційні кіоски, встановили їх у приміщеннях виконавчих комітетів міських рад (деякі міста біля ЦНАПів). Більшість мотивували це тим, що саме сюди приходить велика кількість запитувачів інформації, турбувалися про зручність для мешканців. Деякі причини встановлення саме у такому місті зустрічалися рідше, але теж були вагомими (наприклад, можливість підключитися до електромережі і не оплачувати її окремо чи можливість надавати консультації з користування).

7. На думку респондентів, інформаційні кіоски користуються популярністю. Щодо кількості користувачів кіосків, офіційна статистика ні в одному з міст не ведеться. Але більшість респондентів змогли назвати середню (за їх власними спостереженнями) кількість користувачів кіоском за добу (від 5-15 в менших містах і 20-30 в більших містах).

8. Під час реалізації проекту багатьом містам вдалось удосконалити регламент забезпечення доступу до публічної інформації. Практично кожне місто в тій чи іншій мірі удосконалило Порядок доступу до публічної інформації. Декілька міст створили реєстри (переліки) публічної інформації. Деякі міста за допомогою тренерів-консультантів розробили такі важливі документи як Положення про громадську раду чи Статут громади.

9. Робота офісу проекту була оцінена переважно «добре». Невелика кількість респондентів оцінили її як «посередньо». Ніхто не назвав її «поганою».

Рекомендації:

Виконавчим комітетам, міським головам:

1. Ряду малих міст України рекомендується модернізувати офіційні сайти та розмістити на них хоча б мінімально необхідний об'єм публічної інформації, яку вимагає законодавство. Саме це джерело інформації найбільш активно використовується мешканцями і є найоптимальнішим для розміщення великих об'ємів інформації. Також важливо, аби інформація на сайтах була повною і регулярно оновлювалась.
2. Незважаючи на надзвичайну популярність інтернет-мережі, не варто недооцінювати інформаційні дошки та стенди. Це один із головних засобів донесення інформації до людей літнього віку. Анкетування допомогло ще раз підтвердити той факт, що люди цієї вікової категорії або з недовірою ставляться до інтернету і практично не шукають інформацію там, або ж просто не вміють цього робити. Стенди варто розміщувати у тих місцях, де людей похилого віку найбільше, наприклад у поліклініках чи у відділах соціального забезпечення.
3. Виконавчим комітетам як розпорядникам публічної інформації рекомендується популяризувати інформацію (через місцеві ЗМІ, сайт тощо) про те, що таке публічна інформація і хто за яку інформацію відповідає. Дослідження показало, що середньостатистичний мешканець малого міста розуміє під публічною будь-яку інформацію і вважає, що може знайти будь-що у виконавчому комітеті, навіть інформацію, розпорядником якої є, наприклад, районна лікарня чи районний відділ статистики.
4. Міським головам рекомендується більш широко залучати дорадчі групи з питань доступу до публічної інформації до вирішення важливих питань громади, розробки документів, які тим чи іншим чином стосуються питань доступу до публічної інформації зокрема та розвитку місцевої демократії взагалі.
5. Виконавчим комітетам рекомендується популяризувати інформаційний кіоск, наприклад, через місцеві ЗМІ. Хоча більша частина опитаних мешканців міс

- відповіла, що користувалася кіоском, все ж велика кількість (а саме 43%) відповіли, що кіоском не користувалися.
6. Збирати статистичні дані щодо відвідуваності інформаційних кіосків. Ці цифри можуть бути корисними, наприклад, в написанні проектів на отримання грантів. Якщо кіоск дійсно популярний в місті і допомагає мешканцям отримувати необхідну інформацію, то, можливо, буде корисно придбати в межах нового проекту ще декілька кіосків і встановити їх не тільки у приміщенні виконавчого комітету, а й в інших часто відвідуваних мешканцями місцях.
 7. Оскільки найбільш затребуваною для запитувачів інформацією є рішення міської ради, інформація про бюджет та про депутатів, рекомендується обов'язково розмістити (якщо немає) та зробити більш повною цю інформацію на сайтах.
 8. Містам, які не брали участі у проекті, рекомендується використати для розміщення публічної інформації шаблон, розроблений в межах проекту і використаний містами-учасниками. Дослідження (і з боку мешканців, і з боку представників ОМС) показало, що шаблон допомагає логічно і компактно розмістити всю публічну інформацію, що значно полегшує її пошук.

Рекомендується під час планування проектів для малих міст:

9. Доцільно було б у подальшому при плануванні проектів включати навчальний компонент для людей похилого віку щодо мінімальних навичок доступу до всесвітньої мережі (за умови, що такі люди є цільовою групою).
10. У реалізації проектів для малих міст обов'язково передбачати навчальний компонент (тренінги, семінари), оскільки представники громад малих міст дійсно потребують додаткових знань та навичок для успішної діяльності. В малих містах можливості мешканців щодо отримання необхідних знань обмежені. Особливо це стосується представників громадських організацій та працівників муніципалітетів малих міст.